

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**στην πρόταση νόμου «Θεσμικό Πλαίσιο Αναγνώρισης και Ρύθμισης της Κατ' Οίκον Εκπαίδευσης»**

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί της αρχής

Άρθρο 1 - Σκοπός

Η διάταξη αποσκοπεί στη θεσμική αναγνώριση και νομική κατοχύρωση της κατ' οίκον εκπαίδευσης ως εναλλακτικού τρόπου εκπλήρωσης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Συνάδει με:

- Άρθρο 16 Σ.Ε., που προβλέπει την υποχρέωση του κράτους για παιδεία και την ανάπτυξη της προσωπικότητας.
- Άρθρο 5 Σ.Ε., για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας.
- Άρθρο 21 Σ.Ε., για τη γονική ευθύνη και προστασία της οικογενειακής ζωής.

Ο νόμος επιδιώκει την ισορροπία ανάμεσα στην κρατική ευθύνη και τη γονεϊκή συμμετοχή, διασφαλίζοντας ότι η εκπαίδευση που παρέχεται στο σπίτι οδηγεί σε ισοδύναμο μαθησιακό αποτέλεσμα με τη σχολική φοίτηση.

Άρθρο 2 - Νομικός Ορισμός

Ορίζει την κατ' οίκον εκπαίδευση ως οργανωμένη παιδαγωγικά διαδικασία υπό την ευθύνη των γονέων ή ασκουσών τη γονική μέριμνα αρχών, με δυνατότητα υποστήριξης από εκπαιδευτικούς.

Η ρύθμιση συνάδει με:

- Άρθρο 2 Πρ.1 ΕΣΔΑ, που αναγνωρίζει το δικαίωμα των γονέων να επιλέγουν τον τρόπο εκπαίδευσης των παιδιών τους.
- CRC, άρθρα 28-29, για την υποχρέωση κράτους να διασφαλίζει ποιοτική εκπαίδευση.

Η διάταξη επιτρέπει εναλλακτικές παιδαγωγικές μεθόδους, χωρίς πλήρη ταύτιση με το σχολικό πρόγραμμα, αρκεί να διασφαλίζεται η ισοδυναμία μαθησιακού αποτελέσματος.

Άρθρο 3 - Διαδικασία Υπαγωγής

Η διάταξη καθιερώνει τη δήλωση των γονέων προς την αρμόδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης και απαιτεί πλάνο μάθησης.
Εξασφαλίζει:

- Διαφάνεια και αναλογικότητα (Άρθρο 25 Σ.Ε.).
- Διοικητικό έλεγχο χωρίς υπερβολική παρέμβαση, ώστε η κατ' οίκον εκπαίδευση να μην περιορίζεται αυθαίρετα.
- Σιωπηρή αποδοχή εντός 30 ημερών, για αποτελεσματική διοικητική λειτουργία.

Η διαδικασία ακολουθεί βέλτιστες πρακτικές διεθνών συστημάτων (Ην. Βασίλειο, ΗΠΑ, Καναδάς).

Άρθρο 4 - Ελάχιστο Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο

Η διάταξη καθιερώνει ελάχιστες προδιαγραφές μάθησης, διασφαλίζοντας λειτουργικό εγγραμματισμό, μαθηματική επάρκεια, επιστημονική γνώση, ιστορία, κοινωνικές και δημοκρατικές αρχές.
Σκοπός: η προστασία του δημοσίου συμφέροντος στην εκπαίδευση και η διασφάλιση ισοδύναμου μορφωτικού επιπέδου με τους μαθητές του τυπικού σχολείου.

Άρθρο 5 - Αξιολόγηση και Εποπτεία

Καθιερώνει ετήσια αξιολόγηση μέσω εξετάσεων ή φακέλου μάθησης και παρέχει τη δυνατότητα ανάκλησης του καθεστώτος σε περίπτωση σοβαρής ανεπάρκειας.
Εξασφαλίζει:

- Αποτελεσματική κρατική εποπτεία,
- Αναλογικότητα και διαφάνεια,
- Προστασία του συμφέροντος του παιδιού (CRC, άρθρο 3).

Άρθρο 6 - Ισότητα Δικαιωμάτων

Ορίζει ότι οι μαθητές κατ' οίκον εκπαίδευσης έχουν ίσα δικαιώματα με τους μαθητές τυπικού σχολείου, σε πιστοποιήσεις, εξετάσεις και πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συνάδει με το Άρθρο 5 Σ.Ε. για ισότητα και απαγόρευση διακρίσεων.

Άρθρο 7 - Προστασία του συμφέροντος του παιδιού

Καθορίζει ως κεντρικό άξονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, σύμφωνα με CRC. Η Πολιτεία διατηρεί:

- Δικαίωμα εποπτείας,
- Δυνατότητα ανάκλησης,
- Αρμοδιότητα προστασίας σε περιπτώσεις παραμέλησης.

Άρθρα 8-14 - Μητρώο, Κοινωνικοποίηση, Πρόσβαση σε Πόρους, Παρακολούθηση

Ρυθμίζουν:

- Καταγραφή μαθητών σε Μητρώο,
- Συμμετοχή σε εκπαιδευτικές και κοινωνικές δραστηριότητες,
- Πρόσβαση σε δημόσιους εκπαιδευτικούς πόρους,
- Συλλογή στατιστικών στοιχείων για εκπαιδευτική πολιτική.

Συνάδουν με διεθνείς πρακτικές, διασφαλίζοντας κοινωνικοποίηση και ισοτιμία ευκαιριών.

Άρθρο 15 - Έναρξη Ισχύος

Ορίζει την εφαρμογή από το επόμενο σχολικό έτος, διασφαλίζοντας ομαλή μετάβαση και συνεχόμενη εκπαίδευση για τους ήδη υπαγόμενους μαθητές.

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2026

Ο Προτείνων Βουλευτής

Μιχάλης Γαυγιωτάκης

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Θεσμικό Πλαίσιο Αναγνώρισης και Ρύθμισης της Κατ' Οίκον Εκπαίδευσης

Άρθρο 1 - Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι:

α) η θεσμική αναγνώριση και νομική κατοχύρωση της κατ' οίκον εκπαίδευσης ως εναλλακτικού τρόπου συμμόρφωσης προς την υποχρέωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, όπως αυτή προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία,

β) η διασφάλιση ότι η εκπαιδευτική διαδικασία που παρέχεται στο πλαίσιο της κατ' οίκον εκπαίδευσης οδηγεί σε μαθησιακό αποτέλεσμα ισοδύναμο με εκείνο που επιτυγχάνεται μέσω της φοίτησης σε δημόσια ή ιδιωτική σχολική μονάδα,

γ) η αναγνώριση και κατοχύρωση της ευθύνης και του ρόλου των γονέων ή των προσώπων που ασκούν τη γονική μέριμνα ως προς την εκπαιδευτική αγωγή, ανάπτυξη και πνευματική καλλιέργεια των τέκνων τους,

δ) η διασφάλιση της αναγκαίας κρατικής εποπτείας επί της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με σκοπό την προστασία του συμφέροντος του παιδιού, την εξασφάλιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές.

Άρθρο 2 - Νομικός Ορισμός

1. Ως κατ' οίκον εκπαίδευση νοείται η συστηματική, οργανωμένη και παιδαγωγικά τεκμηριωμένη εκπαιδευτική διαδικασία η οποία:

α) παρέχεται εκτός της τυπικής σχολικής μονάδας και εκτός του πλαισίου καθημερινής σχολικής φοίτησης,

β) τελεί υπό την ευθύνη και τον συντονισμό των γονέων ή των προσώπων που ασκούν τη γονική μέριμνα,

γ) δύναται να υποστηρίζεται από εκπαιδευτικούς, επιστήμονες ή άλλους ειδικούς συνεργάτες, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων,

δ) οργανώνεται με τρόπο που να διασφαλίζει την πρόοδο του μαθητή και την ανάπτυξη των βασικών γνωστικών και πνευματικών δεξιοτήτων του,

ε) υπόκειται σε περιοδικό έλεγχο και αξιολόγηση από τις αρμόδιες εκπαιδευτικές αρχές της Πολιτείας.

2. Η κατ' οίκον εκπαίδευση αποσκοπεί στην επίτευξη μαθησιακού αποτελέσματος ισοδύναμου με εκείνο της τυπικής σχολικής εκπαίδευσης, χωρίς να απαιτείται πλήρης ταύτιση με το εκάστοτε ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών.

Άρθρο 3 - Διαδικασία Υπαγωγής

1. Οι γονείς ή οι ασκούντες τη γονική μέριμνα μαθητή που επιθυμούν να επιλέξουν την κατ' οίκον εκπαίδευση υποβάλλουν ετήσια υπεύθυνη δήλωση στην αρμόδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης.
2. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται πριν από την έναρξη του σχολικού έτους και συνοδεύεται από βασικό πλάνο μάθησης, στο οποίο περιγράφονται:
  - οι βασικοί μαθησιακοί στόχοι της εκπαιδευτικής διαδικασίας,
  - οι κύριοι γνωστικοί άξονες στους οποίους θα δοθεί έμφαση,
  - οι μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν,
  - οι τρόποι αξιολόγησης της προόδου του μαθητή.
3. Η αρμόδια διοικητική αρχή δύναται να εξετάζει αποκλειστικά τη συμμόρφωση του προτεινόμενου προγράμματος προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.
4. Σε περίπτωση που η διοίκηση δεν διατυπώσει αιτιολογημένη αντίρρηση εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της δήλωσης, αυτή θεωρείται ότι έχει γίνει σιωπηρώς αποδεκτή.

Άρθρο 4 - Ελάχιστο Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο

Η εκπαιδευτική διαδικασία στο πλαίσιο της κατ' οίκον εκπαίδευσης οφείλει να διασφαλίζει κατ' ελάχιστον:

- την ανάπτυξη λειτουργικού εγγραμματισμού και ικανότητας κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου,
- την απόκτηση μαθηματικής και αριθμητικής επάρκειας,
- τη βασική κατανόηση επιστημονικών εννοιών και φαινομένων,
- τη γνώση βασικών στοιχείων ιστορίας και πολιτισμού,
- την κατανόηση θεμελιωδών κοινωνικών, δημοκρατικών και πολιτειακών αρχών.

Δεν απαιτείται πλήρης ταύτιση της κατ' οίκον εκπαίδευσης με το εκάστοτε ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, αλλά απαιτείται η επίτευξη μαθησιακού αποτελέσματος που να κρίνεται ουσιαστικά ισοδύναμο.

Άρθρο 5 - Αξιολόγηση και Εποπτεία

1. Οι μαθητές που λαμβάνουν κατ' οίκον εκπαίδευση υποβάλλονται σε ετήσια αξιολόγηση της εκπαιδευτικής τους προόδου.

2. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται:

α) είτε μέσω εξετάσεων που οργανώνονται από τις αρμόδιες εκπαιδευτικές αρχές,
β) είτε μέσω παρουσίασης φακέλου μάθησης ενώπιον τριμελούς επιτροπής εκπαιδευτικών.

3. Η διαδικασία αξιολόγησης λαμβάνει υπόψη τις παιδαγωγικές ιδιαιτερότητες της κατ' οίκον εκπαίδευσης και εφαρμόζεται κατά τρόπο που να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα, τη διαφάνεια και την εκπαιδευτική επάρκεια της διαδικασίας.
4. Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθεί σοβαρή και επαναλαμβανόμενη ανεπάρκεια ως προς την επίτευξη των ελάχιστων μαθησιακών στόχων, η διοίκηση δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη πράξη, να ανακαλέσει το καθεστώς κατ' οίκον εκπαίδευσης.

Άρθρο 6 - Ισότητα Δικαιωμάτων

1. Οι μαθητές που λαμβάνουν κατ' οίκον εκπαίδευση απολαμβάνουν πλήρη ισότητα δικαιωμάτων με τους μαθητές της τυπικής σχολικής εκπαίδευσης ως προς:
  - την πιστοποίηση σπουδών,
  - τη συμμετοχή σε κρατικές ή εθνικές εξετάσεις,
  - την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
2. Απαγορεύεται κάθε μορφή άμεσης ή έμμεσης δυσμενούς διάκρισης λόγω του επιλεγέντος τρόπου εκπαίδευσης.

Άρθρο 7 - Προστασία του Συμφέροντος του Παιδιού

1. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου διέπεται από την αρχή της προστασίας του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού.
2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, οι αρμόδιες διοικητικές αρχές λαμβάνουν ιδίως υπόψη:
  - την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού,
  - την ανάγκη κοινωνικοποίησης και ένταξης στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον,
  - την αποτροπή φαινομένων περιθωριοποίησης ή κοινωνικού αποκλεισμού.
3. Οι πράξεις της διοίκησης που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου υπόκεινται σε πλήρη διοικητικό και δικαστικό έλεγχο.

Άρθρο 8 - Μητρώο Κατ' Οίκον Εκπαίδευσης

1. Στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων συστήνεται ειδικό Μητρώο Κατ' Οίκον Εκπαίδευσης.

2. Στο μητρώο καταχωρίζονται τα στοιχεία των μαθητών που υπάγονται στο καθεστώς κατ' οίκον εκπαίδευσης, καθώς και τα στοιχεία των γονέων ή των προσώπων που ασκούν τη γονική μέριμνα.
3. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων διενεργείται σύμφωνα με τον Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων και την εθνική νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Άρθρο 9 - Εξουσιοδοτικές Διατάξεις

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται:

- οι τεχνικές λεπτομέρειες της διαδικασίας αξιολόγησης,
- τα πρότυπα μαθησιακού αποτελέσματος,
- οι διοικητικές διαδικασίες εφαρμογής του παρόντος νόμου,
- καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την αποτελεσματική εφαρμογή του.

Η εξουσιοδότηση αυτή παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 του Σύνταγμα της Ελλάδας.

Άρθρο 10 - Μεταβατικές Διατάξεις

1. Εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εκδίδονται οι αναγκαίες κανονιστικές πράξεις για την εφαρμογή του.
2. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών αυτών πράξεων εφαρμόζονται αναλογικά οι ισχύουσες διοικητικές διαδικασίες της δημόσιας εκπαίδευσης, στο μέτρο που δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.
3. Οι μαθητές που, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, λαμβάνουν κατ' οίκον εκπαίδευση για λόγους υγείας ή άλλους ειδικούς λόγους συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.

Άρθρο 11 - Κοινωνικοποίηση και Συμμετοχή σε Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες

1. Οι μαθητές που λαμβάνουν κατ' οίκον εκπαίδευση έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν, κατόπιν αιτήσεως των γονέων ή των ασκούντων τη γονική μέριμνα, σε εκπαιδευτικές, πολιτιστικές, αθλητικές και κοινωνικές δραστηριότητες που οργανώνονται από δημόσιες σχολικές μονάδες ή άλλους φορείς εκπαίδευσης.
2. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να αφορά ιδίως:
  - σχολικές πολιτιστικές δράσεις,
  - εκπαιδευτικές εκδρομές και προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης,
  - αθλητικές δραστηριότητες,
  - εργαστήρια δημιουργικών και επιστημονικών δραστηριοτήτων.

3. Οι αρμόδιες εκπαιδευτικές αρχές μεριμνούν ώστε οι μαθητές κατ' οίκον εκπαίδευσης να έχουν δυνατότητα συμμετοχής σε δραστηριότητες που προάγουν την κοινωνικοποίηση, τη συνεργασία και την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.
4. Η συμμετοχή σε τέτοιες δραστηριότητες δεν μεταβάλλει το καθεστώς κατ' οίκον εκπαίδευσης του μαθητή.

Άρθρο 12 - Πρόσβαση σε Εκπαιδευτικούς Πόρους και Υποστήριξη

1. Οι μαθητές που λαμβάνουν κατ' οίκον εκπαίδευση δύνανται να έχουν πρόσβαση σε δημόσιους εκπαιδευτικούς πόρους, ιδίως:
  - δημόσιες βιβλιοθήκες,
  - ψηφιακές εκπαιδευτικές πλατφόρμες,
  - ανοικτό εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται από το Υπουργείο Παιδείας.
2. Το Υπουργείο Παιδείας δύνανται να παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες και εκπαιδευτικό υλικό προς υποστήριξη των γονέων που εφαρμόζουν κατ' οίκον εκπαίδευση.
3. Η υποστήριξη αυτή έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και δεν θίγει την αυτονομία της εκπαιδευτικής διαδικασίας που οργανώνεται από τους γονείς.

Άρθρο 13 - Παρακολούθηση Εφαρμογής του Νόμου

1. Το Υπουργείο Παιδείας παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος νόμου και συλλέγει ανώνυμα στατιστικά στοιχεία σχετικά με:
  - τον αριθμό των μαθητών κατ' οίκον εκπαίδευσης,
  - τα αποτελέσματα της ετήσιας αξιολόγησης,
  - την εκπαιδευτική πορεία των μαθητών.
2. Τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς εκπαιδευτικής πολιτικής και βελτίωσης του θεσμού.
3. Ανά τριετία υποβάλλεται έκθεση προς τη Βουλή των Ελλήνων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και τα αποτελέσματά του.

Άρθρο 14 -Τελικές Διατάξεις

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ισορροπία μεταξύ της κρατικής ευθύνης για την παροχή παιδείας και του δικαιώματος των γονέων να συμμετέχουν ενεργά στην εκπαιδευτική αγωγή των τέκνων τους.
2. Σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή του νόμου οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις συνταγματικές αρχές που απορρέουν από το Σύνταγμα της Ελλάδας, καθώς και τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας στον τομέα της εκπαίδευσης και της προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού.

Άρθρο 15 - Έναρξη Ισχύος

Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από την έναρξη του επόμενου σχολικού έτους μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2026

Ο Προτείνων Βουλευτής

Μιχάλης Γαυγιωτάκης